

METAMORFOZ

Mehmet Gökhan Bağcı

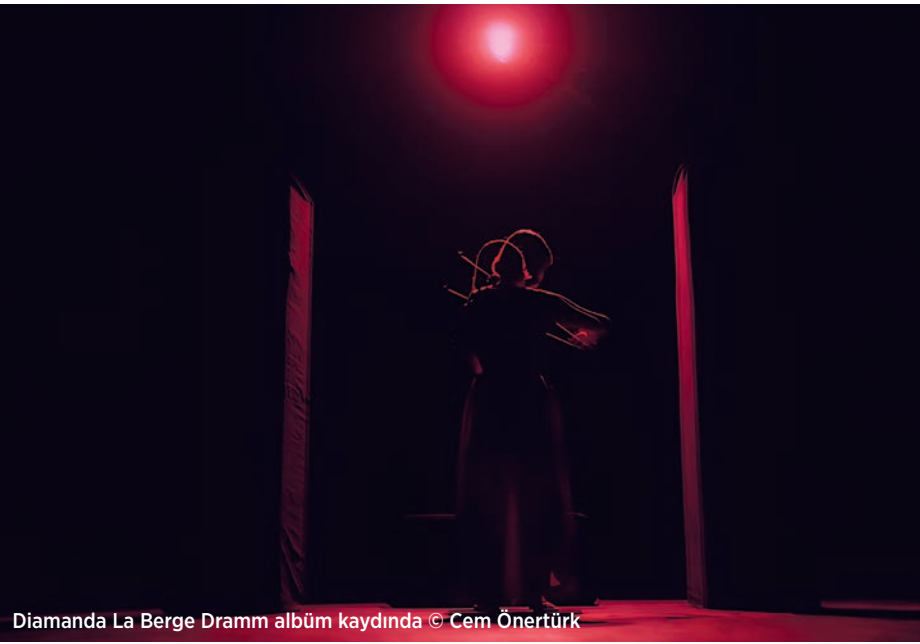
Ritüel, Dramaturji ve Müziğin Yeni Yüzü

Kendi kuşağının önde gelen çağdaş klasik müzik sanatçılarından, özellikle keman ve vokal performanslarıyla bilinen Diamanda La Berge Dramm'ın, Onur Türkmen'in keman ve vokal için bestelediği *Songs from a Circle* adlı eserini seslendirdiği aynı adlı albüm, 15 Nisan 2026 tarihinde Diatribe Records etiketiyle yayınlanacak. Diamanda La Berge Dramm ile albüme dair keyifli bir söyleşi yaptık.

Besteci Onur Türkmen'in müziğiyle çalışırken kendi sanat pratiğinizde hangi yeni kapılar açıldı?

Onur Türkmen'le tanışmam, onun ritüel tiyatro eseri *Sailing to Byzantium*'u seslendirirken oldu. Keman çalıyordum ve eseri iki farklı konserde büyük şarkıcılarla (Michelle O'Rourke ve Lauren Kinsella) birlikte seslendirme fırsatı buldum. Kemanın sesiyle vokal çizgilerin birleşmesi, karışıklık kurması ve yeniden birbirine dolanması beni büyüledi. O dönemde aynı anda çalıp söyleme pratiğimi

geliştiriyordum ve Onur Türkmen'le bu konuda derinleşebileceğimizi hissettim. Ortaya çıkan sonuç ise tüm beklentilerimi aştı! Parça bana tam oturuyor, ama aynı zamanda beni de aşırıyordu. Başka yorumcuların da kendi yollarını bulabileceği bir alan bırakıyordu. *Songs from a Circle*, kemandan doğan şarkıcı kimliğimi bulmamda temel bir adım oldu. Turneden sonra kendi şarkılarımı yazmaya başladım. Türkmen'in yazısı, kemancı geçmişimin tüm katmanlarını ortaya çıkarıp onları huzurla geride bırakmamı sağladı.

Diamanda La Berge Dramm albüm kaydında © Cem Önerürk

Onur Türkmen'in müziği, yalnızca notalardan değil, bir tür ritüel ve felsefi alan yaratmaktan ibaret. Bu alanı sahnede deneyimlemek sizin için ne ifade ediyor?

Genel olarak işlerimde ses ve keman sürekli değişen bir ikili. "Hangisi maske, hangisi iç ses, kim kimi destekliyor?" Bu soruları belirsiz bırakmayı seviyorum. *Songs from a Circle*'da bu daha da belirgindi. Ritüel doğa, kemana bir nesne olarak ek anlam katmanları verdi. Onur Türkmen'le hem ritüel ve felsefi boyutlar üzerine hem de konser pratiği ve dramaturji üzerine çok konuştuk. Bu fikirler sahnede benimleydi. Tek başıma olsam da sesle keman arasında ve Onur Türkmen'le aramızda sürekli diyalog vardı.

Işık ve mekân unsurlarıyla birlikte çalmak sizin için müzikal anlatımı nasıl genişletti?

Eserin dairesel mantığı benim için

Diamanda La Berge Dramm © Juri Hiensch

Onur Türkmen © Cem Öner Türk

zamanla özel bir ilişki kurdu. Turnede farklı salonlarda çalarken bu yolculuğu mekâna yaydım. Işık planı da buna eşlik etti. Den Bosch'taki De Toonzaal'da, arkada büyük pencereler vardı. Hava kararıyordu hem dışarıyı hem sahnedeki yansımamı görüyordum. Bu görüntü geçmişi çok güçlü bir şekilde sahneye taşıdı ve zaman yolculuğunu daha boyutlu kıldı. O gece, *Songs from a Circle*'in tüm melankolisini açığa çıkardı.

Kendi sesinizle keman arasında kurduğunuz diyalogu, dinleyiciye nasıl tarif edersiniz?

İki yolun buluşması, birlikte akması, sonra yeniden ayrılması... Ses ve keman arasındaki ilişki eserin özü. İkisini aynı kişinin icra etmesi şart, bu yönüyle örneğin Kurtág'ın *Kafka Fragmanları*'ndan çok farklı.

Bu albümün kaydı esnasında, Bilkent Konser Salonu'nun atmosferi size hangi özel anları yaşattı?

Salon, eseri daha önce çaldığım mekânlardan çok daha büyüktü, bu bile farklı bir rezonans kattı. Kayıt için Türkiye'ye dönmek ayrıca

özeldi, çünkü Onur Türkmen ile tanışıp bu yolculuğa başladığım yer orasıydı.

Albümünüzün uluslararası platformlarda yayınlanmasıyla birlikte, dinleyicilerin sizin performansınızda en çok hangi boyutu hissedeceğini düşünüyorsunuz?

Bu eseri canlı olarak çok güçlü bir şekilde hissettim, albüme dönüştürmek ilginç oldu, ama yolculuğun özü korunuyor. İçsel yönleri albümde daha da iyi çalışıyor. Yazının ve çalmanın yoğun jestsel doğası en çok hissedilecek olan şey...

Dublin merkezli bağımsız müzik şirketi Diatribe Records, çağdaş müziğe farklı sesler kazandırıyor. Bu albümün Diatribe etiketiyle yayınlanması sizin için nasıl bir deneyim oldu, bu iş birliğini nasıl değerlendiriyorsunuz?

Diatribe daha önce kendi şarkılarımdan oluşan *Chimp* albümümü de yayımlamıştı, dolayısıyla güçlü bir bağımız var. Bu harika bağımsız müzik şirketinde hem besteci hem de yorumcu olarak yer bulabilmek benim için çok değerli.

Müzik performansları günümüzde yalnızca icra değil, aynı zamanda kültürel bir ifade biçimi. Bu bağlamda kendi projelerinizle neyi hedefliyorsunuz?

Onur Türkmen ile buluşmamız yalnızca iki insanın karşılaşması değil, aynı zamanda kültürlerin buluşması. Kendisinden makam düzenini öğrenmek benim için büyük bir şanstı. Ritüeller üzerine fikirlerimizi paylaşmak, aslında kültürler üzerine iç görü edinmek demek. Dinlemek, karşılaşmak ve daha fazla dinleme için alan açmak; sanat pratiğimdeki en büyük hedeflerim bunlar.

Genel olarak işlerimde ses ve keman sürekli değişen bir ikili. "Hangisi maske, hangisi iç ses, kim kimi destekliyor?" Bu soruları belirsiz bırakmayı seviyorum.